

Додаток 2
до рішення 28 сесії VIII скликання
Слобожанської селищної ради
від 03.08.2023 № 2593-28/VIII

ПОРЯДОК
встановлення пам'ятних знаків,
меморіальних та інформаційних дошок
на території Слобожанської селищної
територіальної громади з метою
увічнення пам'яті захисників України

с/мт Слобожанське
2023 рік

1. Цей Порядок визначає механізм встановлення, утримання та демонтажу пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дошок на території Слобожанської селищної територіальної громади з метою увічнення пам'яті осіб, які загинули під час відсічі і стримування збройної агресії російської федерації проти України. (далі – захисники України).

2. У цьому Порядку терміни вживаються у такому значенні:

- інформаційна дошка – дошка, що встановлюється на фасаді будівлі чи споруди, або окремо стояча, на якій міститься інформація про захисника України, на честь якого найменовано об'єкт місцевої інфраструктури (площу, вулицю, провулок тощо);

- меморіальна дошка – архітектурно-скульптурний твір малої форми у вигляді плити, встановлений на фасаді будівлі, історико-культурних об'єктах чи пам'ятних місцях із лаконічним текстом-написом, фото, що відображає суть події та/або заслуги особи, на честь якої встановлюється;

- пам'ятний знак – архітектурно-скульптурний твір малої форми у вигляді стели, обеліску, колони, пам'ятного каменю, монументально-декоративної, або паркової скульптури, що встановлюється на території громади, з метою увічнення пам'яті загиблих захисників України, які мешкали у Слобожанській громаді;

- рішення про увічнення – рішення Слобожанської селищної ради про встановлення пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дошок з метою увічнення пам'яті захисників України;

3. Підставами для прийняття рішення про увічнення пам'яті захисників України є:

- наявність документів, що підтверджують факт участі особи у відсічі і стримуванні збройної агресії російської федерації проти України;

- підтвердження історико-архівними та/або нагородними документами заслуг особи під час участі у відсічі і стримуванні збройної агресії російської федерації проти України;

- підтвердження фактичного проживання, або реєстрації, навчання, або роботи особи в Слобожанській громаді (у разі встановлення пам'ятного знаку біля будівлі або меморіальної дошки на будівлі, де проживав, навчався або працював захисник України);

- згода власника (балансоутримувача) будівлі, або земельної ділянки на встановлення пам'ятного знаку, меморіальної або інформаційної дошки з метою увічнення пам'яті захисників України (крім випадків, коли будівля або земельна ділянка належить до комунальної власності населеного пункту);

- згода одного з близьких осіб захисника України, пам'ять про якого увічнюється, на встановлення пам'ятного знаку, меморіальної, або інформаційної дошки (крім випадків коли захисник України не мав близьких осіб, або коли ініціатором встановлення пам'ятного знаку, меморіальної, або інформаційної дошки є один із близьких осіб захисника України);

- рішення керівних органів підприємства, організації, установи, громадських об'єднань, які виступають ініціаторами встановлення пам'ятного знаку, меморіальної або інформаційної дошки (крім випадків, коли ініціатором встановлення пам'ятного знаку, меморіальної або інформаційної дошки є один із близьких осіб захисника України);

- зобов'язання ініціатора про фінансування робіт (послуг) з художньо-архітектурного проектування, виготовлення, встановлення і технічного забезпечення урочистого відкриття пам'ятного знаку, меморіальної або інформаційної дошки з зазначенням джерела фінансування;

- наявність ескізного проекту (ескізної пропозиції) пам'ятного знаку, меморіальної дошки або тексту напису інформаційної дошки;

- наявність ескізу розміщення пам'ятного знаку, меморіальної чи інформаційної дошки, розмір, матеріал та шрифт;

- у випадках, якщо планується встановити меморіальну, або інформаційну дошку на фасаді будівлі чи споруди, що є пам'яткою архітектури, історії або культури, чи пам'ятного знаку в охоронній зоні – відповідне погодження органу охорони культурної спадщини.

4. Клопотання щодо встановлення пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних

дошок розглядає з розгляду питань встановлення пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дошок на території Слобожанської селищної територіальної громади з метою увічнення пам'яті захисників України (далі – Комісія), що утворюється з цією метою Слобожанською селищною радою (Додаток).

5. Право подачі клопотання щодо встановлення пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дошок належить одному з близьких осіб захисника України, підприємствам, установам, організаціям, закладам, місцевим осередкам політичних партій, творчим спілкам, громадським об'єднанням і трудовим колективам. Клопотання від інших фізичних осіб Комісією не розглядаються.

6. Клопотання про встановлення пам'ятного знаку, меморіальної та інформаційної дошки подається до Слобожанської селищної ради.

У клопотанні необхідно обґрунтувати доцільність встановлення пам'ятного знаку, меморіальної чи інформаційної дошки, запропонувати місце розташування, зазначити за рахунок чийх коштів буде здійснюватися фінансування, виготовлення і встановлення знаку чи дошки.

У разі, якщо будівля або земельна ділянка, на які планується встановлення пам'ятного знаку, меморіальної чи інформаційної дошки, перебуває у комунальній власності, то у клопотанні додатково зазначається про передачу у власність територіальної громади населеного пункту або об'єднаної територіальної громади такого пам'ятного знаку чи такої меморіальної або інформаційної дошки.

7. До клопотання додаються наступні документи:

- копії документів, що підтверджують факт участі особи у відсічі і стримуванні збройної агресії російської федерації проти України;

- копії архівних та/або нагородних документів, що підтверджують заслуги особи під час участі у відсічі і стримуванні збройної агресії російської федерації проти України;

- копії документів, які підтверджують факт проживання /реєстрації, навчання або роботи захисника України в Слобожанській громаді (у разі встановлення пам'ятного знаку біля будівлі або меморіальної дошки на будівлі, де проживав, навчався або працював захисник України);

- лист-згода власника (балансоутримувача) будівлі, земельної ділянки на встановлення пам'ятного знаку, меморіальної або інформаційної дошки з метою увічнення пам'яті захисників України (крім випадків, коли будівля або земельна ділянка належить до комунальної власності населеного пункту);

- лист-згода одного з близьких осіб захисника України, пам'ять про якого увічнюється, на встановлення пам'ятного знаку, меморіальної або інформаційної дошки (крім випадків коли захисник України не мав близьких осіб або коли ініціатором встановлення пам'ятного знаку, меморіальної або інформаційної дошки є один із близьких осіб захисника України);

- копія рішення керівних органів підприємства, організації, установи, громадських об'єднань, які виступають ініціаторами встановлення пам'ятного знаку, меморіальної або інформаційної дошки (крім випадків, коли ініціатором встановлення пам'ятного знаку, меморіальної або інформаційної дошки є один із близьких осіб захисника України);

- письмове зобов'язання ініціатора, який подає клопотання щодо встановлення пам'ятного знаку, меморіальної та інформаційної дошки, про фінансування робіт з художньо-архітектурного проектування, виготовлення, встановлення і технічного забезпечення урочистого відкриття пам'ятного знаку, меморіальної чи інформаційної дошки;

- ескізний проект (ескізна пропозиція) пам'ятного знаку, меморіальної дошки або тексту напису інформаційної дошки;

- ескіз розміщення пам'ятного знаку, меморіальної чи інформаційної дошки, розмір, матеріал та шрифт;

У випадках, якщо планується встановити меморіальну або інформаційну дошку на фасаді будівлі чи споруди, що є пам'яткою архітектури, історії або культури, чи пам'ятного знаку в охоронній зоні – відповідне погодження органу охорони культурної спадщини.

8. За результатами розгляду клопотань Комісія може прийняти такі рішення:

- підтримати клопотання і рекомендувати Слобожанській селищній раді або її виконавчому комітету, прийняти рішення про надання дозволу на встановлення пам'ятного знаку, меморіальної та інформаційної дошки;
- відкласти розгляд клопотання на термін, визначений Комісією, але не більше ніж на 45 календарних днів, у зв'язку з необхідністю отримання додаткових відомостей і документів;
- рекомендувати ініціатору, який подав клопотання, вшанувати пам'ять про особу в іншій формі;
- вмотивовано відхилити клопотання.

9. Після ухвалення рішення Комісією, виконавчий комітет Слобожанської селищної ради готує та вносить проект рішення про надання дозволу на встановлення та передачу у власність територіальної громади (якщо будівля або земельна ділянка перебуває у комунальній власності) пам'ятного знаку, меморіальної та інформаційної дошки на розгляд чергового засідання виконавчого комітету Слобожанської селищної ради.

10. Комісія має право також ініціювати та рекомендувати встановлення пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дошок з метою увічнення пам'яті захисників України за рахунок коштів місцевого бюджету в рамках відповідного галузевого програмного напрямку.

11. На підставі пропозицій Комісії виконавчий комітет Слобожанської селищної ради приймає рішення про надання дозволу на встановлення пам'ятного знаку, меморіальної чи інформаційної дошки.

12. Комісія також може прийняти рекомендації щодо збереження або демонтажу самовільно встановлених пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дошок згідно зі встановленою процедурою.

У разі позитивного рішення Комісії про збереження пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дошок виконавчий комітет Слобожанської селищної ради готує відповідний проект рішення про дозвіл на збереження пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дошок, а в разі негативного рішення Комісії – про демонтаж самовільно встановлених пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дошок.

13. Написи на пам'ятних знаках, меморіальних та інформаційних дошках подаються українською мовою в простій, стислій формі без скорочень.

14. Текст на пам'ятних знаках, меморіальних та інформаційних дошках повинен містити стисло інформацію про захисника України, пам'ять якого увічнюється, а також вказувати на зв'язок цієї особи з населеним пунктом (будівлею), де встановлений пам'ятний знак, меморіальна або інформаційна дошка. У тексті обов'язково вказується прізвище, ім'я, та по батькові захисника України, на честь якого встановлюється пам'ятний знак, меморіальна або інформаційна дошка.

15. Розмір меморіальних та інформаційних дошок визначається обсягом інформації, що на них розміщується, наявністю портретного зображення, декоративних елементів і повинен бути сумірний будівлі або споруді, на якій встановлюється, але не більше ніж 50x100 см.

16. Не допускається встановлення меморіальних та інформаційних дошок на фасадах ветхих або аварійних будівель.

17. У випадку втрати історичної будівлі або повної втрати будинком автентичності допускається встановлення меморіальної або інформаційної дошки захиснику України, який мешкав в історичній будівлі, на новому або реконструйованому будинку.

18. Ескізний проект (ескізна пропозиція) пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дошок повинен відображати місце встановлення, матеріал, шрифт, деталі зображення. Проектне рішення має відповідати архітектурним вимогам місцевості чи будівлі, де вони встановлюються, передбачати виготовлення пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дошок з довготривалих матеріалів – мармуру, граніту, металу тощо та відповідати художньому рівню.

19. Створення пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дошок ведеться на

основі договорів, укладених між замовником і виконавцем (підрядником). Замовник визначає форму проектування пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дошок (конкурс, індивідуальне замовлення), виконавців (підрядників) щодо виконання в матеріалі (натурі) та встановлення пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дошок.

20. Всі пам'ятні знаки, меморіальні та інформаційні дошки, в тому числі – встановлені на внутрішніх територіях підприємств, установ і організацій, підлягають обов'язковому обліку та передачі на баланс власнику будівлі/території, на якій встановлюється пам'ятний знак, меморіальна або інформаційна дошка.

21. Облік та інвентаризацію пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дошок здійснює Слобожанська селищна рада, через уповноважений відділ. Облікова інформація має містити:

- копію розпорядчого документу про встановлення пам'ятного знаку, меморіальної або інформаційної дошки;
- копію затвердженого тексту напису;
- фото пам'ятного знаку, меморіальної або інформаційної дошки; відомості про автора, розміри та матеріал пам'ятного знаку, меморіальної або інформаційної дошки;
- відомості про балансоутримувача пам'ятного знаку, меморіальної або інформаційної дошки;
- відомості про адресу розміщення пам'ятного знаку, меморіальної або інформаційної дошки.

До основної інформації може бути додано додаткову інформацію (матеріали розгляду на засіданні Комісії тощо).

22. У разі, коли у встановленого пам'ятного знаку, меморіальної та інформаційної дошки відсутній балансоутримувач, Комісія ініціює питання щодо прийняття їх до комунальної власності Слобожанської селищної ради та визначення балансоутримувача.

23. Контроль за збереженням, технічним, санітарним та естетичним станом пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дошок покладається на їх балансоутримувачів.

24. Реставрація, відновлення, ремонт пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дошок здійснюється балансоутримувачем за погодженням із Слобожанською селищною радою.

25. Пам'ятні знаки і меморіальні дошки можуть бути визначені пам'ятками монументального мистецтва (якщо мають високу художню цінність) у порядку, визначеному чинним законодавством України.

26. Балансоутримувач зобов'язаний утримувати в належному стані прилеглу територію, не допускати розміщення малих архітектурних форм або рекламних елементів, які перешкоджатимуть огляду пам'ятного знаку, меморіальної або інформаційної дошки.

27. У композицію меморіальної дошки може бути включене скульптурне портретне зображення та елементи тематичного декору.

28. Після встановлення пам'ятний знак, меморіальна та інформаційна дошка є невід'ємним художньо-архітектурним елементом будівлі, території.

29. Організації, на балансі яких знаходяться пам'ятні знаки, меморіальні та інформаційні дошки, забезпечують їх збереження в належному естетичному вигляді за рахунок власних коштів.

30. Облік та інвентаризацію пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дошок здійснює виконавчий орган Слобожанської селищної ради шляхом формування реєстру пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дошок (далі – Реєстр).

31. Всі пам'ятні знаки, меморіальні та інформаційні дошки, встановлені на території населеного пункту, в тому числі встановлені на будівлях, які не належать до комунальної власності, мають бути внесені до Реєстру.

32. Реєстр має містити:

- копію рішення про надання дозволу на встановлення пам'ятного знаку, меморіальної чи інформаційної дошки;
- копію затвердженого тексту напису (за наявності);
- копію затвердженого ескізу (ескізного проекту, ескізної пропозиції);

- фото пам'ятного знаку, меморіальної чи інформаційної дошки;
- відомості про автора, розміри та матеріал пам'ятного знаку, меморіальної чи інформаційної дошки;

- відомості про балансоутримувача пам'ятного знаку, меморіальної чи інформаційної дошки;
- відомості про адресу розміщення пам'ятного знаку, меморіальної або інформаційної дошки.

33. Виконавчий орган (уповноважений відділ) Слобожанської селищної ради проводить інвентаризацію пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок не рідше одного разу на п'ять років.

34. Пам'ятні знаки, меморіальні дошки потенційно є складовою частиною об'єкту культурної спадщини. Пам'ятні знаки та меморіальні дошки можуть бути визначені також окремо пам'ятками монументального мистецтва (якщо знак чи дошка має високу художню цінність) у порядку, визначеному чинним законодавством.

35. Демонтаж пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок відбувається:

- за відсутності дозволу на встановлення пам'ятного знаку, меморіальної та інформаційної дошки;

- за потреби виконання ремонтних та реставраційних робіт будівлі, на якій розташовані меморіальні та інформаційні дошки, на період проведення вказаних робіт;

- при знесенні будинку;

- на виконання вимог чинного законодавства України.

За відсутності дозволу на встановлення пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок виконавчим органом (уповноваженим відділом) Слобожанської селищної ради готується акт про виявлення самовільно встановлених пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок та підтверджуючі фотоматеріали для розгляду на засіданні Комісії, а в подальшому на засіданні виконавчого комітету Слобожанської селищної ради.

При ремонті та реконструкції будівлі організація-балансоутримувач здійснює демонтаж, забезпечує збереження меморіальних чи інформаційних дощок і після закінчення робіт розміщує їх на колишнє місце за рахунок власних засобів.

При знесенні будівлі організація-балансоутримувач здійснює демонтаж пам'ятних знаків, меморіальних чи інформаційних дощок за рахунок власних засобів і передає пам'ятні знаки по акту на зберігання, або при узгодженні із забудовником, можуть бути вмонтовані у стіну новобудови, яку зведено на місці знесеного будинку.

36. У разі демонтажу пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок організацією-балансоутримувачем ініціатор письмово повідомляє виконавчий орган (уповноважений відділ) Слобожанської селищної ради про демонтаж, його причину, зазначаються відповідальні виконавці, строки та місце зберігання пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок на період проведення робіт.

37. Демонтаж пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок здійснюється шляхом прийняття рішення виконавчим комітетом Слобожанської селищної ради.

38. У випадку прийняття виконавчим комітетом Слобожанської селищної ради рішення про демонтаж самовільно встановлених пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок, особи, які без відповідного дозволу їх встановили, повинні провести демонтаж в термін, визначений рішенням виконавчого комітету Слобожанської селищної ради.

39. Про демонтаж пам'ятного знаку, меморіальної або інформаційної дошки складається акт, який підписують балансоутримувач та уповноважені представники виконавчого комітету Слобожанської селищної ради.

40. Демонтаж з метою заміни, або перенесення пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок допускається лише за рішенням Слобожанської селищної ради.

41. У разі самовільного демонтажу пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок, які стоять на обліку, виконавчим органом Слобожанської селищної ради готується звернення до правоохоронних органів для вжиття відповідних заходів.

Додаток до Порядку встановлення пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дошок на території Слобожанської селищної територіальної громади з метою увічнення пам'яті захисників України

КОМІСІЯ

з розгляду питань встановлення пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дошок на території Слобожанської селищної територіальної громади з метою увічнення пам'яті захисників України

ЛАГОДА Людмила Василівна	- секретар селищної ради, голова комісії;
ВЕРГЕЙЧИК Олена Леонідівна	- заступник селищного голови з питань діяльності виконавчих органів селищної ради, заступник голови комісії;
КРИВОРУЧКО Оксана Федорівна	- депутат Слобожанської селищної ради, секретар постійної комісії з питань освіти, культури, молоді і спорту, охорони здоров'я, праці, соціального захисту населення, регламенту, депутатської діяльності та етики, прав людини, законності, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, секретар комісії;
Члени комісії:	
ШАПОВАЛОВ Ігор Васильович	- перший заступник Слобожанського селищного голови;
КРАМАРЕНКО Сергій Анатолійович	- представник громадської організації «Справи милосердя ніколи не згасають» (за згодою);
МЕЛЬНИК Юрій Миколайович	- депутат Слобожанської селищної ради, начальник відділу внутрішньої політики виконавчого комітету Слобожанської селищної ради;
ПЛЮЩІЙ Наталія Сергіївна	- начальник відділу з питань будівництва, містобудування, архітектури та містобудівного кадастру Слобожанської селищної ради;
БАРСЬКА Алла Олександрівна	- начальник відділу комунальної власності та приватизації виконавчого комітету Слобожанської селищної ради;
ЧЕРЕДНІЧЕНКО Вікторія Іванівна	- завідувач сектору з організації патріотичної та культурно-масової роботи відділу культури, туризму, молоді та спорту Слобожанської селищної ради.
ЛАЗАРЕНКО Світлана Василівна	- завідувач сектору по роботі з ВПО та учасниками війни відділу соціального захисту населення Слобожанської селищної ради;
Представник юридичного відділу виконавчого комітету Слобожанської селищної ради;	
Представник Дніпровського РТЦК та СП (за згодою);	
Представник Дніпровської районної військової адміністрації Дніпропетровської області; (за згодою)	
Старости старостинських округів.	

Секретар селищної ради

Людмила ЛАГОДА